

Dinamikusan bővülő agrárhitelezés

A CIB Bank mind nagyobb szerepet vállal a hazai élelmiszergazdasági termékpályák szereplőinek hitelezésében. A bank saját pénzügyi termékeivel és kedvezményes hitelezési konstrukciók közvetítésével egyaránt közreműködik az agrárszektor vállalkozásainak finanszírozásában. A CIB Bank stratégiai elképzeléseiben kiemelt feladatának tekinti az ágazat finanszírozásába való bekapcsolódást, mert kedvező lehetőséget lát a magyar agrárium fejlesztéseinek támogatásában. Erről beszélgettünk Győr Tamással (Gy.T.), a CIB Bank KKV Üzletág Igazgatójával és Tóth Attilával (T.A.), Kereskedelemfinanszírozás és EU Szolgáltatások Vezetővel.

Milyen szerepet tölt be a bank az agrárágazat finanszírozásában?

Gy. T. A CIB Bank jogelődjei révén több mint 40 éve áll ügyfelei rendelkezésére Magyarországon. Az agrárágazat kitüntetett figyelmet kap a banki hitelezésben, különösen az elmúlt 3-4 évben. Hosszú távú terveink vannak az ágazattal, ezért immár három éve dedikált szakértő kollégák foglalkoznak az agráriummal. Többek között ennek is köszönhető, hogy a bank hitelpiaci részesedése - a piac általános bővülése mellett is - jelentősen emelkedett a szektorban. A mezőgazdasági vállalkozások finanszírozásában a három évvel ezelőtti részesedésünket csaknem megdupláztuk, és az élelmiszeriparban is jelentősen nőtt a finanszírozási aktivitásunk.

T. A. Az agrárium megkülönböztetett helyet foglal el a banki folyamatokban. Minden kis- és középvállalati ügyfelünknek személyes kapcsolattartója van, a nagyvállalati ügyfeleink számára pedig külön agrárcsoport áll rendelkezésre. Speciális hiteljövahagyói és elemzői banki terület foglalkozik a hitelügyletekkel. Az agrárpiacon trendek figyelésében, elemzések készítésében és az optimális hiteltermékek kiválasztásában a bank kereskedelemfinanszírozással és EU szolgáltatásokkal foglalkozó, agrárszakértőkkel megerősített részlege nyújt támogatást.

Győr Tamás

Tóth Attila

Mi jellemzi a banki agrárhitelezési politikát?

Gy. T. A hitelezési politika kialakításakor figyelembe kell venni a szektoron belül működő vállalkozások tevékenységi típusát (termelés, kereskedelem, szolgáltatás). Ezek közül a legkomplexebb és a legnagyobb értékteremtéssel rendelkező tevékenység a termelés. A mezőgazdasági termelés finanszírozása rejti a legnagyobb kockázatot mind a gazdálkodók, mind a finanszírozók (szállítók és pénzintézetek) számára. A piac, az időjárás, a beszállítók, a vevők, az állatbetegségek kockázatával egyaránt kell számolnunk. Egy vállalkozás megítélésakor nemcsak a megelőző év pénzügyi adatait kell vizsgálnunk, hanem a sajátos körülmények miatt több év átlagát

„egy vállalkozás megítélésakor nemcsak a megelőző év pénzügyi adatait kell vizsgálnunk”
Győr Tamás

2

kell áttekintnünk. Ugyanakkor vizsgálnunk kell az adott vállalkozás pénzügyi terveit, figyelembe véve a várható piaci trendeket is.

T. A. A szektorban nagyon hosszúak a termelési ciklusok, éppen ezért magas a finanszírozási igény is. Például a szántóföldi növénytermesztés esetén a pénzügyi beszámoló fordulópontja jellemzően nem egyezik a termelési ciklus periódicitásával, ezért a beszámoló nem a legpontosabb képet festi a vállalkozásról. A tárgyévi termés egy része akár még eladás alatt is lehet, miközben a következő évi termést biztosító vetés már a földben van. Ilyenkor a cégek likviditása alacsony. Így nagyon sok tényezővel kell kalkulálnunk a gazdálkodás megítélésakor. Az ágazatnak nagy az állóeszköz-igénye. Ugyanakkor a mezőgazdasági termelésben kiemelt szerep jut a sokszor tőkehiányos mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, a hozzáadott érték több mint háromnegyedét ezek a vállalatok adják.

Az agrárszektor szereplőinek, akárcsak a finanszírozóknak folyamatos változások kihívásaival és lehetőségeivel kell együtt élniük. Tudva ezt, a CIB Bank hitelezési politikája nagy súlyt helyez az agrárszektor ésszerű kockázatát felvállaló finanszírozására. A fegyelmezett gazdálkodásnak köszönhetően az agrárium vállalkozásainak csődrátája az egyik legalacsonyabb a nemzetgazdaságban.

Melyek az élelmiszergazdaságban rejlő üzleti lehetőségek?

Gy. T. Az élelmiszeripari vállalatok kiemelkedő jelentőséggel bírnak, akárcsak a mezőgazdasági termelők, ugyanazon a termékpályán tevékenykednek, közvetlen függőségi viszony van közöttük. A termelésbiztonság a beszállítók teljesítményétől is függ, a szektor súlyát érezhettük a koronavírus első hullámának időszakában is.

T. A. Az élelmiszeripar jelenlegi színvonala elmarad a lehetőségektől és a piaci kívánalmaktól. A mezőgazdasági termékek jelentős része feldolgozatlan állapotban hagyja el az országot, a kész vagy félkész termékek nagy részét pedig importáljuk. A szaktárca célzott pályázatokkal igyekezett az elmaradt fejlesztéseket pótolni, aminek a hatása már érzékelhető, de ez még kevés. Feladatunk, hogy a szakpolitikai felzárkóztatási szándékot támogassuk, és megfelelő célpiac esetén szívesen vállalkozunk a minőségjavító és korszerűsítő beruházások finanszírozására.

A hitelezési tevékenység miként alakult az elmúlt években?

Gy. T. Csaknem megdupláztuk részvételünket az agrárszektor finanszírozásában a pandémiás időszak ellenére is, ami új kihívást jelentett nemcsak az ügyfeleink számára, hanem a bank számára is. A legnagyobb kihívást nem maguk a változások okozták, hanem az, hogy a szokásos folyamatokhoz képest most minden rendkívül gyorsan történt. A tavaszszal bejelentett korlátozások után alaposan át kellett gondolnunk a helyzetet, és fel kellett készülnünk a várható hatásokra.

T. A. Tapasztalatunk szerint az agráriumban az egyéb ágazatokhoz képest valamivel kisebb mérték-

ben érezte hatását a világválság okozta válság. Az agrárgazdaságon belüli ágazatokat is különböző mértékben érintette, például a szántóföldi növénytermesztés esetében kisebb, a HORECA beszállítói szektor esetében nagyobb volt a hatása. Banki oldalon nagyon gyorsan alkalmazkodtunk az új körülményekhez, és fennakadások nélkül sikerült megoldanunk a hitelezés folytonosságát a legszigorúbb lezárások idején is. A hiteldöntések nem születhetnek meg az ágazati sajátosságok ismerete nélkül, ezért is fontos, hogy a CIB Banknál szektorspecifikus területek működnek. Az ágazat válságállósága és a krízisre tekintettel bevezetett új hiteltermékek révén a CIB még elkötelezettebb lett az agrárszektor finanszírozása mellett.

Szerencsére több olyan támogatott pénzügyi eszköz is rendelkezésünkre áll, amely segít áthidalni ezt az időszakot, és ügyfeleink számára kedvező finanszírozási feltételeket tudunk biztosítani.

Mely támogatott hitelkonstrukciók érhetők el a banknál?

Gy. T. Az összes fontos támogatott konstrukció (például a Magyar Fejlesztési Bank, a Magyar Nemzeti Bank, az Eximbank, az Agrárminisztérium kamattámogatási programja) igénybe vehető a CIB Bankban. Az MNB NHP Hajrá és az EXIM hitelprogramjaiban a piaci részesedésünknek megfelelő, illetve azt meghaladó mértékben vettünk részt. Ezek kiválóan kombinálhatók az intézményi garanciával, így az AVHGA kezességével is. A támogatott hitelek szerepe az elmúlt pár évben nagyon felértékelődött. Sok jó eszköz áll a bankok rendelkezésére, és az ügyfelek által is kedveltek ezek a programok. A vállalkozások rendkívül kedvező feltételekkel tudnak most forráshoz jutni, az a pénzintézet, amely nem kínálja fel ezeket a megoldásokat, ma már nem tud versenyképes ajánlatot tenni az ügyfeleinek.

Az alapítványi kezességvállalásnak mi a szerepe a hitelezésben?

Gy. T. A bank hiteldöntése elsősorban a vállalkozások cash-flow-ján alapul, akkor hozunk pozitív döntést, amikor azt látjuk, hogy a vállalkozás képes visszafizetni a hitelt, és a hitelcél is megvalósul. A hitel mögé az esetek többségében kérünk valamilyen biztosítékot. A korábban említett ágazati specialitások – például a gazdasági teljesítmény évről évre történő esetleges hullámozása – miatt kiemelt szerep hárul a kezességvállalásra. Ha agráriumból van szó, akkor elsősorban az AVHGA szolgáltatásait vesszük igénybe, amelyeket szektorspecifikusan, igen kedvező díjszabással ajánlhatunk ügyfeleinknek.

T. A. Az elmúlt évben 25%-kal több alkalommal közvetítettük ügyfeleinknek az AVHGA által kínált megoldásokat, a kezességgel biztosított hitelösszeg pedig megduplázódott 2019-hez képest. A jelenlegi pandémiás időszakban azonnal az ügyfelek rendelkezésére állt az AVHGA Krízis Agrárgarancia Programja, mely kedvező, mindössze 0,25%-os díjszabása miatt nagy sikert aratott a CIB ügyfelei között. A banknak is nagy segítség, mivel 90%-os állami viszontgaranciával a kezességvállalás mértéke is 90%-os.

Mit terveznek az agrárszektor jövőbeni kiszolgálásával kapcsolatban?

Gy. T. Elsősorban a komplexebb banki pénzügyi megoldásokat igénylő vállalkozások irányában fejlesztjük tovább tevékenységünket. Célunk, hogy olyan cégekkel dolgozzunk együtt, amelyek hazai terméket állítanak elő, dolgoznak fel és juttatnak el a bel-, illetve külföldre. Olyan vállalatokkal keressük a kapcsolatot, amelyek jól illeszkednek a termelési és kereskedelmi láncba, termékpályákba. A digitális megoldásokat legelőbb ügyfelünk számára elérhetővé tesszük, emellett továbbra is nagy súlyt helyezünk a személyes kapcsolattartásra. Kiemelten kezeljük a fenntartható fejlesztéseket, a környezetvédelmi és a hatékonyságnövelő beruházások finanszírozását. Fokozódó mértékben támaszkodunk az alapítványi kezességvállalás nyújtotta kedvező lehetőségekre.

AVHGA Krízis Agrárgarancia Program

A koronavírus-járvány nehézségeket okozott a nemzetgazdaság valamennyi területén. Emiatt az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) által biztosított intézményi kezességvállalás szerepe felértékelődött a COVID-19 járvány okozta gazdasági visszaesés következtében. Olyan vállalkozások is nehézségekkel nézhetnek szembe, amelyek finanszírozása eddig nem követelte meg az intézményi kezesség bevonását. Ezért a gazdaságvédelmi intézkedések között kiemelkedő szerepe van a 2020. június elején elindult AVHGA Krízis Agrárgarancia Programnak. A program célja a mezőgazdasági és vidéki mikro-, kis és közepes méretű vállalkozások hitelhez jutási feltételeinek javítása rendkívül előnyös feltételű kezességvállalás révén. A program elérhető bármely ágazatban tevékenykedő vállalkozás számára, de a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és az agrobiznisz területén működő vállalkozások a díjazás szempontjából kiemelt kedvezményezettjei annak. A mezőgazdasági, élelmiszeripari és alapítványi üzletszabályzat szerint agrárcélúnak minősülő kezesség díja (a legfeljebb hatéves) futamidőtől függetlenül évi 0,25 százalék. A szóban forgó vállalkozások hitelhez jutá-

T. A. Az élelmiszeriparban a hatékonyság és a versenyképesség javítását megcélzó beruházások finanszírozásában látunk perspektívát.

A mezőgazdaságban az új Közös Agrárpolitika a fenntartható, hatékony termelést és a környezetterhelés csökkentését tűzte ki célul. A rendelkezésre álló támogatásokat a termelési kapacitás jobb kihasználására kell felhasználni. Az ágazati specialitások figyelembevételével olyan projektek finanszírozásában szeretnénk részt venni, amelyek biztosítják a fentiek megvalósítását.

Az agrárkereskedelemben fontosnak tartjuk, hogy a hazánkban előállított mezőgazdasági termékek minél inkább itthon kerüljenek feldolgozásra, és juszanak el végső piacokra. Ehhez nyújtunk pénzügyi megoldásokat, melyek az összes érintett fél számára kedvezők és biztonságosak.

sát nagymértékben segíti, hogy azok hitelfelvételéhez a programban akár 90 százalékos alapítványi kezességvállalás (ezzel a bank kockázata mindössze 10%) és 90 százalékos állami viszontgarancia kapcsolódik, és a kezesség kiemelkedően kedvező díjazású. A kezességnyújtás forgóeszköz-, folyószámla- és beruházási hitelekhez, valamint támogatás előfinanszírozáshoz is kapcsolódhat. Bizonyos egyedi feltételek alapján hitelkiváltásra is lehetőség nyílik. A kezességvállalás kapcsolódhat az NHP Hajrá! Hitelprogramhoz, egyes EXIM hitelekhez, a Magyar Fejlesztési Bank hitelkonstrukcióihoz, valamint az Agrárminisztérium által kamattámogatásban részesített beruházási hitelekhez is. A kezességi konstrukció további előnye, hogy nem terheli az agrárvállalkozások szűkös de minimális keretét, mert az AVHGA támogatása és a költségvetési díjtámogatás is átmeneti támogatás címen kerül kiadásra. A programban meghosszabbított határidőig, 2021. június 30-ig lehet kezességvállalási szerződést kötni. A program keretében történő kezességvállalási szerződés megkötésére 2021-ben nyílik lehetőség, és a kiadható kezesség teljes összege 250 milliárd forint.

Az öntözésfejlesztés támogatása

A Vidékfejlesztési Program „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) pályázati kiírása a vízvisszatartást, a vízkészlet-gazdálkodást, az öntözési technológiák elterjesztését, a felszíni és felszín alatti víztestek kezelését szolgáló fejlesztések támogatását vette célba. A pályázatok benyújtására több szakaszban van lehetőség. A legutóbbi pályázati szakasz 2021. február 5-én zárult. A vissza nem térítendő támogatás a mezőgazdasági termelők egyéni beruházása és kollektív beruházása esetén is maximum kétmilliárd forint lehet. A kedvezményezett – eltérő szakaszokban benyújtott

– több kérelem alapján is jogosult támogatás elnyerésére, de az elnyert támogatás együttes összege nem haladhatja meg a szóban forgó összeget. A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék lehet. A fiatal mezőgazdasági termelők 10, a konzorciumban végrehajtott projektek 20 százalékponttal megemelt támogatási hányadra jogosultak. Amennyiben egy konzorcium minden tagja fiatal mezőgazdasági termelő, akkor 10+20 százalékponttal magasabb támogatási intenzitásra jogosult az adott fejlesztési projekt.

3

Minden család asztalán megtalálható

Egykor déli tájaink sajátos vállalkozási formája volt a természeti adottságok kihasználásán alapuló fóliás zöldségtermesztés. A rendszerváltást követően azonban válságba került ez a termelési mód, nem tudta felvenni a versenyt a külföldi korszerű üvegházás termeléssel. Egy valami azonban életben maradt: a vállalkozó szellem, aminek mai bizonyítékai az egykori fóliás termelők gyerekeinek, unokáinak világszínvonalú üvegházás családi gazdaságai. Egyik ilyen gazdaság a forráskúti Peták Paplogó Kertészeti Kft.

Paplogó Imrét, a vállalkozás vezetőjét arra kértük, hogy mutassa be a tevékenységüket.

- A családban generációkra visszamenően mindenki zöldségtermesztéssel foglalkozott. Ebben a világban nőttek fel. Első emlékeim közé tartozik, amikor kisgyerekként láttam, hogy a nagymamám szedte a földiepret, s vitte a piacra. Később a szüleim az akkor korszerűnek, s jövedelmezőnek mondható hajtást, hideg fóliás termelést művelték. Hozzá tartozik, hogy az őseim és mi is igyekszünk az adott kor színvonalán termelni. Én annak idején - amikor a szüleim még gond nélkül el tudták látni a kertészetet - a pécsi főiskolán építészmérnöknek tanultam, s utána hat évig az építés szakmában dolgoztam. Amikor kilépe az őstermelői státuszról vállalkozás lettünk, és megduplázódott az addigi terület, édesanyánk hazahívott bennünket, gyerekeket. Mindannyian jöttünk, és különböző beosztásban azóta is itt dolgozunk. Nem volt elpazarolt idő, amit az építőiparban töltöttem, ma is hasznát veszem az ott szerzett tapasztalatoknak. Ott is, itt is összehangolni, szervezni kell a folyamatokat. Különösen azért, mert nem csupán egy terméket állítunk elő. Ha csak paradicsomot termelnénk az üvegházakban, mint sokan teszik, akkor egyetlen folyamatot kellene követnem, és napra, órára, mindent pontosan látnék előre, de mi a paradicsom mellett uborkát, étkezési fehér paprikát és hegyes erős paprikát is termeszünk. A négy zöldségféle termelésének összehangolása nem egyszerű. Gondoljunk csak bele, hogy például az uborkát évente háromszor ültetjük,

ami igencsak megbonyolítja a folyamatot. Úgy gondoltuk, hogy a minden család asztalán megtalálható négy alapvető zöldségfélélet természetjűk, ezzel erős kereskedelmi kapcsolatokat tudunk kiépíteni, hiszen a nagy áruházaknak is előnyös, ha egy helyen lekötetik a meghatározó zöldségféléletet, nekünk pedig nagyobb értékesítési biztonságot teremt, mintha csak egyetlen termékkel jelennek meg a piacon. Ennek viszont feltétele a bonyolultabb szervezés.

Mikor történt a nagy váltás? - kérdeztük Paplogó Imrét.

- Amikor a szüleim látták, hogy a hidegfóliás zöldségtermesztésnek vége, 2001-ben, Peták Józseffel megalapítottuk a vállalkozásunkat. Tudtuk, hogy ha meg akarunk maradni, akkor mind a termesztéstechnológiát, mind a minőséget, mind a szervezettséget illetően fel kell venni a versenyt a nyugati termelőkkel. Ekkor építettük meg - állami támogatással - az első hatezer négyzetméteres üvegházat. A holland gyakorlatból ismertük meg a hidrokultúrás termelést. Persze ez nem volt ilyen egyszerű. A vállalkozás indításakor földet is vásároltunk és az új technológiához szükséges berendezéseket, infrastruktúrát is meg kellett teremteni. Mindehhez a pénzügyi háttérrel a Takarékbank biztosította, amely pénzügyi hiteivel és a pályázatokhoz nyújtott pénzügyi termékeivel a mai napig is rendelkezésünkre áll. Mivel kezdő vállalkozásról volt szó,

a fedezet megteremtésében döntő jelentőségű volt az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készíttető kezessége, amelyet azóta is minden hitelhez igénybe veszünk. Hogy mekkora változást jelentett, és mekkora beruházásról van szó, érdemes tudni, hogy a hidrokultúrás termesztésnél nem termőföldben növekszik a növény, hanem tápoldatban vagy tápoldattal átitatott anyagban, ami esetünkben a kőzetgyapot. Előnye, hogy amíg a talajba ültetett növény az energiája jó részét a gyökérzet fejlesztésére fordítja, addig az új technológiában a gyökérzet számára biztosítva van a növény igényének megfelelő tápoldat, tehát a növény minden energiáját a növekedésére, a termés gyarapodására használja.

Ha minden ennyire programozható, hol van a helyi adottságok szerepe?

- Bármennyire korszerű, bármennyire programozható egy termelési technológia, nem zárhatjuk ki az időjárást és az emberi odafigyelést. Csupán példaként említem, hogy a fénytől, a víztől függően változik a termés minősége, befolyásolva a gazdasági eredményt is. Döntő a napfényes órák száma, ami a vidékünkön az átlagosnál több, ez előny, ugyanakkor a napégés komoly minőségromlást okozhat, ezért a megfelelő pillanatban kell élni az ágyás árnyékolás lehetőségével, de példának említhetem az öntöző víz minőségét, mennyiségét, ami elsősorban a paprika és az uborka esetében okozhat minőségromlást. Ezért mi is folyamatosan figyeljük a növényállomány állapotát. Azonban ne feledkezzünk meg egy másik fontos adottságunkról, a termálvízről sem. Jelenleg ugyanis a 4,8 hektár területen elhelyezkedő hat üvegház blokkunkat az 1500 méter mélyről érkező termálvízzel fűtjük.

Változik a vásárlói igény is. Hogyan lehet ennek megfelelni? - kérdeztük.

- A vásárlókat még leginkább az ár befolyásolja, 60-70 százalékuk az ár alapján dönt, de egyre inkább afelé haladunk, hogy a minőség, az íz is kezd meghatározó lenni. Persze a termelők egy része arra törekszik, hogy árban megfeleljen, nem elsődleges szempont náluk, hogy minél jobb minőségű paradicsomot küldjön a polcokra. Ennek gazdasági okai vannak. hiszen egy jóízű paradicsom négyzetméterenként 10 kilóval keveseb-

bet terem, mint egy ipari nagyáruház paradicsom. Mi azt valljuk, hogy meg kell találnunk a középutat a minőség és a kereslet között. Jelenleg a mennyiségi termelés 60 kilójával szemben mi 50-55 kilogramm kiváló minőségű paradicsomot termelünk négyzetméterenként. Ezzel a fogyasztói árvárakozásnak is megfelelnünk, ugyanakkor nem mondunk le a minőségről, annak következetes javításáról. Azt tapasztaljuk, hogy - ha lassan is - mind nagyobb lesz az olyan vásárlók aránya, akiknek fontos a termék íze, állaga, frissessége, színe, mérete. És ne hagyjuk ki a minőségi szempontok közül a vegyszermentességet sem. Mi biológiai növényvédelmet alkalmazunk. Olyan hasznos rovarokat telepítünk az üvegházakba, amelyekkel vegyszerek használata nélkül is vissza lehet szorítani a kártevőket. A virágokat pedig az üvegházba telepített poszméh családok porozzák be. A csomagolást illetően is környezetbarát megoldásokra törekszünk. Egyes termékeknél már újrahasznosítható csomagolóanyagokkal dolgozunk és folyamatosan bővítjük azok felhasználását, mert az a célunk, hogy a teljes termékpalettánk környezetbarát csomagolást kapjon.

Hova szállít a kertészet?

- A nagy áruházláncok közül a METRO, a CBA üzleteiben megtalálhatók a termékeink, mellettük szállítunk a TÉSZ-eknek, a környékbeli piacokra, a szegedi nagybani piacra, és újabban ott vagyunk a Vitamin Szalon boltjaiban is. A család minden tagja a vállalkozásban dolgozik, és mellettük 42 embernek ad munkát a kertészet. Saját márkás egyedi csomagolású termékekkel is megjelenünk a boltokban.

A következőket mondta Paplogó Imre

- Az eddigi irányban szeretnénk tovább fejlődni, aminek fontos feltétele a folyamatos gazdaságfejlesztés, hogy lépést tudjunk tartani a konkurenciával és a folyton változó fogyasztói igényekkel. Ez jelenti egyrészt a terület növelését, másrészt a legkorszerűbb, technológia és gépek beszerzését, valamint a minőség további javítását.

Az Év Kertészete

A Portfolio csoport 2020-ban is díjazta a legsikeresebb agrárgazdasági szereplőket. Az Év Kertészete címet a Peták Paplogó Kertészet nyerte el. A díjat Paplogóné Szilágyi Erzsébet vette át.

„Mivel kezdő vállalkozásról volt szó, a fedezet megteremtésében döntő jelentőségű volt az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készíttető kezessége, amelyet azóta is minden hitelhez igénybe veszünk”
Peták Paplogó

Várható vidékfejlesztési támogatások

A 2021-2022-es két átmeneti évben a jelenlegi jogszabályi háttérrel a következő hét éves költségvetési ciklus terhére fejlesztési támogatásokat vehetnek igénybe a gazdálkodók. 2021. első felében várhatóan több új vidékfejlesztési felhívás is meghirdetnek. Ez azt jelenti, hogy a 2020 őszen újra lendületet vett pályázat közzétételi folyamat az idei év első felében sem szakad meg, s ezáltal további több tízmilliárd forint fejlesztési forráshoz juthatnak hozzá a gazdálkodók. Feltehetőleg elsőként jelenik meg kb. 2,3 milliárd forint keretösszeggel az öntözési közösségek együttműködésének támogatási pályázata, amelynek forrása meglévő közös érdekeltségű öntözőtelep(ek) üzemeltetésére, fenntartására, fejlesztésére, esetleg új öntözési beruházások előkészítésére vehető igénybe. 2021. februárra várható a külterületi helyi közutak fejlesztése című pályázat 30 milliárd forintos támogatási kerettel. A külterületi úthálózat fejlesztése jelentősen javítja a vidéki lakosság életkörülményeit, hozzájárul a mindennapi szükségletek kielégítéséhez, egyebek mellett a munkahelyek, a szociális és egészségügyi intézmények könnyebb elérhetőségével. Az előzetes tervek szerint márciusban hirdetik meg - egyszerűsített eljárásrenddel és 8,7 milliárd forintos keretösszeggel - a minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenységét támogató pályázatot. Ezután várható az állattartó telepek megújításának támogatása 10 milliárd forintos kerettel, amelyre az elképzelések szerint kizárólag a 100 millió forint alatti beruházási projektek esetében nyújtható be támogatási kérelem. Tavasszal pályázható lesz 15 milliárdos támogatási kerettel a kertészeti ültetvénytelepítést és gyógynövénytermesztést segítő felhívás. 2021 májusában jelenhet meg a terménytárolók, szárítók, tisztítók és vetőmag előállító üzemek fejlesztését támogató, széles körben várt pályázati konstrukció, mintegy 30 milliárd forintos forrás kerettel.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi agrár és vidéki kis- és közepes vállalkozás számára nyújt készfizető kezességet a hitelezés során, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézményeknél igényelhetnek.

Mit jelent a készfizető kezesség?

- A fedezetek egyik típusa.
- Az adóستól független stabil biztosíték a bankok számára.
- Csökkenti a pénzügyi intézmények kockázatát, ezáltal növeli a finanszírozási hajlandóságot.
- Támogatást jelent a vállalkozások számára, amennyiben a jogszabályi keretek a kedvezményes díjon történő kezességnyújtást lehetővé teszik.

Hogyan zajlik az ügyintézés?

- A vállalkozás a pénzügyi intézményekhez nyújtja be finanszírozási igényét, a bank intézi a kezesség igénylését is, a vállalkozás közvetlenül nincs kapcsolatban az alapítvánnyal.
- Az alapítvány szinte minden, a kkv-kat finanszírozó pénzügyi intézménnyel kapcsolatban áll, így közel az összes kereskedelmi banknál, számos faktoring és lízing cégnél kérhető az alapítvány készfizető kezességi szolgáltatása.

Milyen ügyletekhez köthető a kezesség?

- Hitel, hitelkeret, kölcsön, többcélú hitelkeret
- Bankgarancia, bankgaranciakeret
- Faktoring
- Lízing

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Mezőgazdasági beruházások és kezességvállalás

Nem kis részben a Vidékfejlesztési Programban (VP) elnyerhető támogatási források felhasználására támaszkodva a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati beruházások teljesítményértéke az elmúlt években jelentősen bővült. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint folyó áron 2018-ban 366, 2019-ben 430 milliárd forintot tett ki. 2020 első negyedévében az agrárszektor beruházási volumene továbbra is dinamikusan, 30 százalékot meghaladó mértékben emelkedett 2019 első negyedévéhez képest. A koronavírus-járvány hatására a második negyedévből már csak 1,8 százalékos bővülés volt 2019. hasonló időszakához képest. A harmadik negyedévből pedig 5,6 százalékos csökkenés következett be. Ezzel együtt, miközben a nemzetgazdaság egészében a 2020. január-novemberi időszakban 8,6 százalékkal mérséklődtek a beruházások, a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati beruházások volumene 6,5 százalékkal több lett, és teljesítményértéke folyó áron elérte a 351 milliárd forintot.

A 2020 év negyedik negyedévében a koronavírus-járvány gazdasági következményei miatt, az agrárszektor beruházási dinamikájának további fékeződése várható. Ennek ellenére az agrárium beruházási volumene a 2019. évi szint körül alakulhat, a beruházások folyó áras teljesítményértéke pedig elérheti a 450 milliárd forintot.

Az agrárpolitika arra törekszik, hogy a vállalkozások minél gördülékenyebben, minél nagyobb mértékben megvalósíthassák fejlesztéseiket, így a Vidékfejlesztési Program keretében támo-

gatott projektjeiket. A gazdálkodók helyzetét, a beruházási kedv fenntartását több kormányzati intézkedés segíti: például adó- és hitelkönnyítések kerültek bevezetésre, kedvezményes hitelezési konstrukciók (például az Agrárminisztérium beruházási kamattámogatása, a Növekedési Hitelprogram Hajrá és az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel Plusz) érhetőek el. Az adminisztrációs és elszámolási feladatokat megkönnyítő átmeneti szabályokat alkalmaznak a vidékfejlesztési pályázatok megvalósításánál. A vállalkozásokat segítő Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében is fontos szerepe van az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességvállalásának. Az AVHGA kezességnyújtó tevékenysége - mint kockázatcsökkentő eszköz - jelentős mértékben hozzájárult, hogy a bankok hitelezési aktivitása az elmúlt nehéz időszakban is töretlen maradt a mezőgazdaság területén. A Vidékfejlesztési Program keretében támogatott vállalkozások 37 százalékának nyújtott az alapítvány kezességet a finanszírozáshoz 2014-2020-ban. A vállalkozások jövőbeni beruházási kedvének ösztönzése érdekében az Alapítvány díjakciót hirdetett meg: a 2020.12.01. és 2021.12.31. közötti időszakban az agrárcélú beruházási kölcsön-, hitel- és lízingszerződés esetében alkalmazott költségvetési támogatású kedvezményes díjmértéket 0,3-ról 0,15 százalékra csökkentette. Az első két számlázási időszakban pedig a vállalkozások továbbra is extra díjkedvezményhez juthatnak: a legalább 3 éves agrárcélú beruházási ügylet esetén ingyenes az AVHGA kezességi díja.

Élelmiszeripari beszállítók támogatása

Az Irinyi Terv keretében meghirdetett 35 milliárd forint támogatási forrással rendelkező Élelmiszeripari Beszállító-fejlesztési Program célja a kiskereskedelmi, a vendéglátóipar (HORECA) és a közétkeztetési vállalkozások (úgynevezett koordinátorok) igényeinek és a hazai élelmiszeripari vállalkozások beszállítói képességeinek az összehangolása. A végrehajtásáért felelős IFKA Közhasznú Nonprofit Kft. honlapján 2020. december 15-től indult a programba bekapcsolódni kívánó koordinátor szervezetek regisztrációja. 2021. január 11-től pedig a beszállító élelmiszeripari vállalkozások regisztrációja is megkezdődött. A regisztráció mindkét csoport esetében 2021. február 28-án zárul. Ezután a beszállításra vállalkozó pályázónak jelentkeznie kell a programban való részvételre, egy koordinátor szervezettel egyeztetett jövőbeli

beszállítói együttműködési szándéknyilatkozattal. Az ezt követően elkészítendő fejlesztési terv alapján lesz lehetőség a támogatási kérelmek benyújtására 2021. március 9-től. A vissza nem térítendő támogatás összege beszállító mikro- és kisvállalkozások esetében 50-500 millió, közép- és nagyvállalatok esetében 50-2000 millió forint lehet. A támogatási intenzitás legfeljebb 50 százalékos. A támogatási forrás például technológia- és informatika-fejlesztésre, ingatlan építésre, bővítésre, átalakításra, korszerűsítésre vehető igénybe. A program célcsoportját képezik az élelmiszeripari vállalkozások, illetve a csak elsődleges feldolgozást igénylő mezőgazdasági termékeket termelő, továbbá a halászati és akvakultúra termékek előállítását és/vagy feldolgozását végző kis- és középvállalkozások.

Csemetekertek gépbeszerzése

A Vidékfejlesztési Programban pályázható a „Csemetekertek gépbeszerzése” című (VP2-4.1.3.7-20 kódszámú) felhívás. A kiírás célja olyan gépek (például traktorok, talaj-előkészítő, növényvédelmi, szaporítóanyag-termesztési eszközök) beszerzésének segítése, amelyek hozzájárulnak az erdészeti szaporítóanyag termelési ágazat hatékonyságának javításához.

Az összesen egymilliárd forintos keretösszegű uniós pályázati felhívás kedvezményezettjei azok a mezőgazdasági termelők lehetnek, amelyek legalább 6000 euró STÉ üzemmérettel rendelkeztek, és árbevételüknek legalább 50 százaléka mezőgazdasági tevékenységből származik. Többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, illetve központi költségvetési

szerv csak akkor nyújthat be támogatási kérelmet, ha ahhoz a Kormány előzetesen hozzájárult és az erről szóló dokumentumot (például kormányhatározatot) csatolta. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás maximum 50 millió forint lehet. A támogatás legmagasabb mértéke a Közép-Magyarországi régióban az összes elszámolható költség 40, a többi régióban 50 százaléka. A fiatal mezőgazdasági termelő által végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak. A támogatási kérelmek benyújtására 2020. szeptember 1. és 2021. július 20. között több beadási szakaszban van lehetőség. A mostani beadási periódus 2021. március 9. és 16. között esedékes. Az egyes értékelési határnapokig beadott projektek elbírálása együttesen történik meg.

A borszőlő-telepítés támogatása

A Vidékfejlesztési Program „Borszőlőültetvény telepítés támogatása” című (VP2-4.1.3.6-17 kódszámú) konstrukció keretében 2021. március 1-jéig van lehetőség pályázatok benyújtására. Magyarországon a történelmi borvidékek rendszere több évszázados hagyománnyal rendelkezik, itt összpontosul a szőlő műveléséhez, a borkészítéshez szükséges szakértelem és infrastruktúra. A borvidékhez tartozás a bor értékesítésekor is szerepet játszó minőségi jelző, amely a gazdálkodók jövedelembiztonságát növeli. Ezért a borvidékek fejlesztése és megőrzése is kiemelt fontosságú feladat. A felhívás keretében a borvidéki településeken támogatható a gazdálkodók új borszőlőültetvény telepítése, amelynek része az ültetvény művelésmódjához igazodó támrendszer kialakítása, továbbá a kapcsolódó öntözőrendszer kiépítése is. A rendelkezésre álló teljes támogatási összeg 4 milliárd forint. Egyéni fejlesztés esetén maximum 75, kollektív fejlesztés esetén legfeljebb 150 millió forint vissza nem térítendő támogatás igényelhető. Az összes elszámolható költséghez képest a támogatás maximális mértéke a közép-magyarországi régióban 40, a többi régióban 50 százalékos lehet. A csoportos, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők fejlesztései 10-10 százalékpontos többlettámogatásban részesülhetnek.

A minőségrendszerekhez kapcsolódás támogatása

A Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” című (VP3-3.1.1-19 kódszámú) pályázati felhívásának célja, hogy erősítse a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek és az azok keretében előállított termékek ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében.

A felhívás további célja a mezőgazdasági termelők által előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése.

Az évenkénti vissza nem térítendő támogatás termelőként és termelői csoportonként 1000 eurónak megfelelő forintösszeg, mely egyszemű átalány formájában kerül kifizetésre.

A támogatás 2023. december 31-ig folyósítható. A 2021-ben beadott kérelmek esetében a támogatott évek száma három. A gazdálkodóknak jelenleg 2021. december 31-éig van lehetőségük pályázat benyújtására.

A VP folyamatban levő pályázati kiírásai

- Borszőlőültetvény telepítés támogatása
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken
- Erdősítés támogatása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Egyedi szennyvízkezelés
- Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása
- Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszközfejlesztése
- A Rövid Ellátási Láncokhoz kapcsolódó beruházások támogatása az élelmiszeripar és a borászat területén
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Csemetékertek gépbeszerzése
- Mezőgazdasági kisüzemek támogatása

GARANCIA